

č. 7180.

Učitelstvo: * Nárok na zpětné datování vysvědčení o učitelské způsobilosti ve smyslu § 7 zák. č. 470/1919 jest omezen na učitele, slouživší ve válce světové.

(Nález ze dne 27. března 1928 č. 7338.)

Věc: Josef S. v B. proti ministerstvu školství a národní osvěty stran zpětné působnosti vysvědčení učitelské způsobilosti.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: St-l, zatímni učitel obecné školy v M., byl dnem 1. října 1922 povolán do presenční služby vojenské, kterou konal do dne 30. září 1924. Po jejím skončení zastával ode dne 1. října 1924 opět úřad zatímního učitele v M. Zkoušku učitelské dospělosti vykonal dne 10. června 1921, zkoušku učitelské způsobilosti dne 28. listopadu 1925. Jeho žádost, aby podle § 7 zák. č. 470/19 byla vysvědčení učitelské způsobilosti přiznána zpětná platnost k listopadovému termínu 1923, zamítla mor. zřr výnosem z 28. dubna 1926 s odůvodněním, že se § 7 zák. č. 470/1919 vztahuje toliko na učitele-vojáky, kteří konali válečnou službu vojenskou.

Odvolání zamítlo min. škol. nař. výnosem z důvodů nař. rozhodnutí zřr-y; při tom poznamenáno, že k námitce odvolání, že § 7 zák. č. 470/1919 nebyl co do časové působnosti do budoucna omezen, resp. že z jeho znění možno výhodu antedatování vysvědčení způsobilosti vztahovati i na učitele, kteří »byli zdrženi« ve vykonání této zkoušky konáním 2leté zákonné presenční povinnosti vojenské, odbývané v míru, nelze přihlídnouti, ježto ze smyslu celého zákona, ze slovního znění § 1 a z ustanovení § 10 o časové působnosti zpětné na den 25. července 1914 je patrné, že se jím výlučně upravují právní poměry učitelů-vojínů z doby světové války, a nikoli učitelů, kteří konají presenční službu voj. v míru, zákonem stanovenou.

Rozhoduje o stížnosti, řídil se nss těmito úvahami:

Stížnost snaží se z doslovného znění § 7 zák. č. 470/1919 dovoditi, že se předpis tento vztahuje netoliko na učitele-vojáky, kteří konali službu voj. za světové války, nýbrž že dlužno ustanovení jeho použití i pro ty, kteří se zdrželi ve výkonu zkoušky způsobilosti pro jakoukoliv voj. povinnost, tedy i po světové válce pro voj. povinnost presenční.

Jde tedy o výklad předpisu § 7 zák. č. 470/19 a je na sporu jediné otázka, zdali výhoda cit. § 7 přísluší toliko těm učitelským osobám, které byly zdrženy od včasného výkonu zkoušky učitelské způsobilosti voj. povinností za války světové, jak usuzuje úřad, či veškerým osobám učitelským, pokud zdrženy byly ve výkonu uvedené zkoušky konáním voj. povinnosti vůbec, tedy i po ukončení války světové.

Nss má za to, že správným jest nazírání úřadu, třebas cit. § 7 sám o sobě doslovně se zmiňoval v uvedené relaci prostě o »voj. povinnosti.«

Jak z nadpisu zák. č. 470/1919 (zákon . . . o zatímním upravení služ. platův a právních poměrův učitelů-legionářů, vojínův a jejich rodin), tak zejména z ustanovení jeho §§ 1, 2, 3 (zatím zrušených), 4 a 10 vyplývá zřejmě, že zákonodárce měl na mysli výhradně jen učitele,

kterí konali službu voj. za války světové a že jen tyto chtěl odškodnit za újmy a ztráty, jež válkou utrpěli (srov. na př. slova § 1: »učitelům, kteří se stali službou ve válce nezpůsobilými ke službě školní«, § 2: »učitelé, příslušníci čsl. armády (legionáři), kteří se válkou stali neschopnými«, § 3. »rodinám padlých nebo nezvěstných«, § 4: »váleční zajatci« atd.). Vycházeje z tohoto zásadního hlediska připoutal také zákonodárce časově působnost zákona v § 10 na vznik světové války a naznačil tak, že chce odstraňovati křivdy, jež způsobila v řadách učitelů-vojínů válka. Je-li však účelem zákona napravití újmy a škody válkou způsobené, potom nelze vykládati ani slova »pro voj. povinnost« v § 7 cit. zák. jinak, než že se jimi rozumí voj. povinnost, konaná za světové války a mohou se proto výhod tohoto § dovolávati jen ti učitelé, kteří konali voj. povinnost za války.

Že tomu tak, vysvítá konečně i z důvodové zprávy k zák. č. 470/1919 Sb. (tisk 1359), která — přihlížejíc právě k normě § 7 — doslovně dí, že »mnozí abiturienti učitelských ústavů byli povoláni na vojnu, aniž dosáhli místa služebního, čímž netoliko nenabyli ani žádného služ. příjmu, ale byli zkráceni ve služ. postupu a odnášeli by nezaviněných následků po všecku dobu svého působení, čemuž jest třeba předejít.«

Odpovídá tudíž zákonu výklad úřadu, který — omezuje výhodu cit. § 7 jen na učitele, slouživší ve světové válce, — zamítl žádost st-lovu o přiznání zpětné platnosti vysvědčení učitelské způsobilosti k listopadovému termínu 1923 v podstatě proto, že st-l ve válce té voj. povinnost nekonal a že proto naň § 7 cit. zák. se nevztahuje.

Č. 7181.

Školství. — Řízení správní: I. * Byla-li učební povinnost vedlejšího učitele definitivně ustanoveného menší, než 16 hodin týdně, měl podle § 23 ve spojení s §em 19, odst. 3. zák. č. 274/1919 v původním znění nárok na služební požitky toliko v percentuelní výměře, určené §em 19, odst. 3 cit. zák. — **II.** Rozhodnutí právní moci schopné, nebo pouhá pokladniční poukázka?

(Nález ze dne 27. března 1928 č. 7437).

Prejudikatura: ad II: Boh. A. 4920/25, 5617/26.

Věc: Anna S. v Ž. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty stran požitků.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výnosem zšr-y v Praze z 9. listopadu 1922 byla st-lka, vedlejší učitelka jazyka francouzského na I. a II. občanské škole dívčí v Ž. dána k vlastní žádosti na trvalý odpočinek dnem 1. září 1921 a byly jí vzhledem k celkové započitatelné služ. době 29 let a se zřetelem k počtu franc. hodin vyuč., které posledně činily 4 hodiny týdně, vyměřeny odpočivné požitky z posledních percentuelně jí příslušejících akt. požitků v částce 2146 Kč 84 h.

Když min. škol. výnosem ze 16. června 1923 zrušilo pro nezákonnost výnos zšr-y ze 14. září 1922, kterým nebylo vyhověno žádosti st-